

ODPORÚČANIA

ODPORÚČANIE KOMISIE

z 15. marca 2012

o monitorovaní prítomnosti námeľových alkaloidov v krmive a potravinách

(Text s významom pre EHP)

(2012/154/EÚ)

EURÓPSKA KOMISIA,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie, a najmä na jej článok 292,

keďže:

- (1) V smernici Európskeho parlamentu a Rady 2002/32/ES zo 7. mája 2002 o nežiaducich látkach v krmivách pre zvieratá⁽¹⁾ sa stanovuje zákaz používania produktov určených do krmív, ktoré obsahujú nežiaduce látky v množstve presahujúcom najvyššie prípustné množstvá stanovené v prílohe I k uvedenej smernici.
- (2) V prípade krmiva obsahujúceho nemleté obilniny sa stanovilo najvyššie prípustné množstvo 1 000 mg/kg sklerócií ražného námeľu (*Claviceps purpurea*).
- (3) Vedecká skupina EFSA pre kontaminanty v potravinovom reťazci (EFSA – Európsky úrad pre bezpečnosť potravín) prijala 19. apríla 2005 na žiadosť Komisie stanovisko k námeľu ako nežiaducej látke v krmive⁽²⁾.
- (4) Termín námeľ sa vzťahuje na hubové štruktúry druhu *Claviceps*, ktoré sa tvoria namiesto zŕn alebo semien v obilných alebo trávnych klasoch a ktoré vidno ako veľké, tmavo zafarbené sklerócie. Tieto sklerócie obsahujú rôzne druhy alkaloidov, z ktorých najvýznamnejší je ergometrín, ergotamín, ergozín, ergokristín, ergokryptín a ergokornín a s nimi súvisiace -iníny. Množstvo a štruktúra toxínu sa líši pri rôznych kmeňoch húb v závislosti od hostiteľskej rastliny a geografickej oblasti.

(5) V súčasnosti nie je známy stupeň variability v štruktúre námeľových alkaloidov vo vzťahu k druhom húb, geografickému rozloženiu ani vo vzťahu k hostiteľskej rastline (napríklad štruktúra alkaloidu v ražnom námeli sa líši od štruktúry alkaloidu v inom trávnom námeli). Na identifikáciu všetkých faktorov zodpovedných za variabilitu v štruktúre námeľových alkaloidov pri jednotlivých druhoch rastlín by boli potrebné ďalšie údaje.

(6) Keďže veľkosť a hmotnosť sklerócií sa môže výrazne odlišovať, fyzikálne stanovenie miery kontaminácie obilnín ražným námeľom je často nepresné. Okrem toho toto fyzikálne stanovenie nie je možné v spracovanom krmive a potravinách. Preto sa navrhlo poskytnúť okrem kontroly fyzikálnymi metódami aj možnosť kontroly potenciálne kontaminovaného krmiva a kontaminovaných potravín chemickou analýzou, keďže sú dostupné rôzne chromatografické metódy na zisťovanie prítomnosti námeľových alkaloidov v krmive a potravinách. Uvedené metódy sa však viažu na obmedzený počet námeľových alkaloidov.

(7) Je potrebné vytvoriť viac údajov o prítomnosti týchto námeľových alkaloidov, nie iba v nemletých obilninách, ale aj v obilninových produktoch, kŕmnych zmesiach a zložených potravinách, s cieľom získať spoľahlivé údaje o štruktúre námeľových alkaloidov v krmive a potravinách a určiť vzťah medzi prítomnosťou námeľových alkaloidov a množstvom prítomných sklerócií. Je vhodné zamerať toto monitorovanie na šesť námeľových alkaloidov s výraznou prítomnosťou, t. j. ergometrín, ergotamín, ergozín, ergokristín, ergokryptín a ergokornín a na s nimi súvisiace -iníny,

PRIJALA TOTO ODPORÚČANIE:

1. Členské štáty by mali za aktívnej účasti prevádzkovateľov krmovinárskych a potravinárskych podnikov monitorovať prítomnosť námeľových alkaloidov v obilninách a obilninových produktoch určených na ľudskú spotrebu alebo na kŕmenie zvierat, v lúčnych/kŕmnych trávach na kŕmenie zvierat a v kŕmnych zmesiach a zložených potravinách.

⁽¹⁾ Ú. v. ES L 140, 30.5.2002, s. 10.

⁽²⁾ Stanovisko vedeckej skupiny pre kontaminanty v potravinovom reťazci vydané na žiadosť Komisie, ktoré sa týka námeľu ako nežiaducej látky v krmive, Vestník EFSA (*EFSA Journal*) (2005) 225, 1 – 27. http://www.efsa.europa.eu/en/scdocs/doc/contam_op_225_ergot_en1.pdf.

2. Členské štáty by mali analyzovať vzorky aspoň týchto námeľových alkaloidov:

- ergokristín/ergokristinín,
- ergotamín/ergotaminín,
- ergokryptín/ergokryptinín,
- ergometrín/ergometrinín,
- ergozín/ergozinín,
- ergokornín/ergokorninín.

3. Ak je to možné, členské štáty by mali zároveň stanoviť obsah sklerócií vo vzorke, aby bolo možné získať poznatky o vzťahu medzi obsahom sklerócií a množstvom jednotlivých námeľových alkaloidov.

4. Analytické výsledky by sa mali pravidelne poskytovať Úradu pre bezpečnosť potravín na účely ich zaznamenania do databázy.

V Bruseli 15. marca 2012

Za Komisiu
John DALLI
člen Komisie